

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller 2022-09 -01 – 2023-08-31:

Bäsna skola och fritidshem

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Enhetens vision samt delaktighet:	3
Vision:.....	3
Verksamheter som omfattas av planen:.....	3
Ansvariga för planen:	3
Barns delaktighet:	3
Vårdnadshavares delaktighet:	3
Personalens delaktighet:.....	3
Förankring av planen:	3
utvärdering och analys av föregående års plan:.....	4
Prioriterade mål:	5
Främjande insatser:	6
Kartläggning:	6
Förebyggande åtgärder:.....	7
Upptäcka, anmäla, utreda och dokumentera:.....	8
Rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar:	9
Till dig som förälder:	9
Begrepp:.....	10
Diskrimineringsgrunderna:	11

ENHETENS VISION SAMT DELAKTIGHET:

VISION:

Bäsna skola ska vara en plats där alla ska känna trygghet och bli accepterade för den man är.

VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV PLANEN:

Förskoleklass, grundskola och fritidshem.

ANSVARIGA FÖR PLANEN:

Rektor i samarbete med personal på skolan.

BARNAS DELAKTIGHET:

Planen presenteras och diskuteras tillsammans med skolans elever. Planen ska vara känd och arbetas med kontinuerligt. Kompisgruppen planerar och genomför kompisdagar på skolan, diskuterar frågor som rör normer och värdering och tar fram gemensamma regler.

En trivselenkät genomförs i samtliga elevgrupper två gånger per läsår. Syftet med enkäten är att mäta elevernas trivsel på skolan och kartlägga fysiska områden med förekomst av diskriminering eller kränkning. Eleverna jobbar sedan klassvis tillsammans med mentor utifrån det som framkommit i enkäten. Övergripande frågor som rör hela skolan arbetar kompisgruppen med.

VÅRDNADSHAVARES DELAKTIGHET:

Planen presenteras och diskuteras på Bäsna's lokala styrelsen och på föräldramötet i början av läsåret. Vårdnadshavare kan ta del av planen på Vklass där den läggs upp.

PERSONALENS DELAKTIGHET:

All personal är delaktiga vid utvärdering och upprättandet av planen. Personalen genomför trivselenkäter med eleverna vid två tillfällen per läsår. Enkäten sammanställs och följs upp och analyseras av personalen. Personalen arbetar i vardagen med de förebyggande och främjande åtgärderna.

FÖRANKRING AV PLANEN:

Rektor ansvarar för att personal, elever och föräldrar känner till skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen läggs ut på Vklass.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN:

Beskrivning av hur föregående läsårs plan har utvärderats

På Bäsna skola och fritidshem får diskriminering och kränkande behandling på inga villkor förekomma. Ej heller accepteras uppmaningar till diskriminering eller annan kränkande behandling. Samtliga elever och personal på Bäsna skola ska känna till skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och vara delaktiga i processen runt den. All personal på skolan och fritidshem ska vara trygga och tydliga ledare som arbetar utifrån läroplanens värdegrund. Eleverna ska alltid känna sig välkomna, sedda och trygga i skolan och på fritidshemmet oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder eller sexuell läggning. Arbetet följs upp och utvärderas regelbundet vid klass och kompisgrupper och vid regelbundna uppföljningar som vid t ex utvecklingssamtal och vid personalträffar.

- All personal på skolan har tillsammans med rektor utvärderat arbetsgången, de främjande och förebyggande insatserna.
- Resultat av trivselenkät som genomfördes under läsåret har analyserats av elever och personal.
- Arbetsmiljön lyfts regelbundet på klassråd utifrån det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- All skolpersonal arbetar dagligen med det sociala samspelet och diskuterar med eleverna om hur vi ska vara mot varandra.
- Läget på skolan tas upp en gång i månaden på elevrådet då eleverna diskuterat i klassråd innan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Terminsuppstart med gemensamma värdegrundsaktiviteter genomfördes på hela skolan. Dessa dagar upplevde såväl pedagoger som elever mycket värdefulla.

All personal agerar och ser barnen som ett gemensamt ansvar hela dagen och personalen har arbetat aktivt och medvetet med att skapa en gemensam värdegrund. Några mindre allvarliga fall av kränkande behandling har rapporterats. Fall av kränkande behandling ska rapporteras i Draftit. Vi har regelbundna diskussioner i kollegiet om när man ska rapportera och inte, utifrån otydligheten kring begreppet "kränkande behandling". Tid har lagts ner på att kontinuerligt arbeta med värdegrundsfrågor och ett gemensamt förhållningsätt. Personalen diskuterar ofta förhållningsätt och olika elevers behov. Genom att öppet diskutera frågor har personalen känt sig trygga vilket har stärkt alla till att se och jobba med det positiva och varje individs styrkor både hos elever och dem själva.

Under hösten genomfördes de temadagar som planerats. Tvärgruppsarbete pågick under hela läsåret på skogs dagar samt vid temadagar och en del idrottslektioner. De tvärgruppsarbeten som gjorts har bidragit till att alla barn känner och leker med varandra, vilket de gör på alla raster och på fritids. Kompisgruppen planerade och genomförde en dag med samarbetslekar under höstterminen. Vi har också sett filmer och samtalat om hur man är en god kamrat samt vid flera tillfällen haft samarbetsövningar. Utvärderingarna visade att detta var mycket uppskattat bland samtliga elever.

Studieron har varit skiftande i de olika grupperna och anpassningar har gjorts för att skapa en lugnare klassrumsmiljö. Under läsåret har frånvaron periodvis varit högre än vanligt p.g.a pandemin, även fritids hade lägre beläggning. Eleverna har tillsammans med skolans pedagoger tagit fram ordningsregler. Kompisgruppen har tillsammans med fritidspedagog tagit fram regler för t.ex. utelekar.

Att förbereda eleverna på vad de kan göra på rasten och att aktiviteterna är gemensamma för alla elever på skolan, bidrar till att eleverna känner varandra och alla leker med alla. De har varit få som behövt oroas för vad de ska göra på rasten.

Personal finns ute på alla raster. Skolgården är stor och därför har de som varit rastvärdar rört sig över hela skolgården. Vi ser dock att detta är något vi behöver titta vidare på. Ravinen är ett område som vi måste vara mer observanta på då det kan hända konflikter där.

Klassråd och elevråd/kompisgrupp genomfördes enligt planen. Aktuella frågor kring normer och värderingar lyfts vid varje träff med elevrådet. Eleverna tar ansvar och lyfter angelägna frågor som ex. gemensamma regler.

PRIORITERADE MÅL:

- Samtliga elever, personal och föräldrar på Bäsna skola ska känna till skolans plan mot diskriminering och kränkning samt vara delaktiga i processen runt den.
- Samtlig pedagogisk personal på skolan ska vara trygga och tydliga ledare som arbetar utifrån skolans värdegrund. Undervisning och aktiviteter ska innehålla arbetsformer som gynnar samhörighet och trygghet. Samtliga lärare ska även utveckla undervisningen så att elevernas synsätt och olika erfarenheter tas till vara.
- Eleverna ska alltid känna sig välkomna, sedda och trygga i skolan oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder eller sexuell läggning.
- Fortsatta diskussioner kring normer och värderingar både med elever och personal – utifrån ett normkritiskt perspektiv.
- Förbättra studieron för samtliga elever.

FRÄMJANDE INSATSER:

Insats	Ansvar	Tidpunkt	Upplägg
Pedagogerna skapar samhörighet och trygghet	Alla pedagoger	Hela läsåret	Gemensamma lekar, alla klasser går till skogen tillsammans på fredagar
Skolan har en gemensam skogsdag varje fredag	Ansvariga pedagoger för varje gång. Lägg in i årshjulet	Fredagar hela läsåret	Aktiviteterna följer årshjulet och naturens förändringar.
Gemensamma rastaktiviteter	Mentorer och Birgitta	Under raster	2 lunchraster i veckan ordnas lärarledd rastaktivitet
Närvarande och delaktiga rastvärdar	Alla rastvärdar	Schema görs upp vid skolstart	2 värdar varje rast
Klassråd och elevråd	Mentorer och trygghetsteam	En gång i månaden	Klassråd genomförs i klassen och frågor/idéer tas upp i elevrådet som har två representanter från varje klass
Vi jobbar med att ha bra övergångar mellan årskurser	F-klasspedagog och mottagande pedagog i åk 1. Förskolans pedagoger till F-klass pedagoger samt fritidspedagogerna	Slutet av vårterminen	Förskola - F-klass och fritids enligt arbetsgången i Kommunen. F-klass till åk 1 överlämningsamtal samt klassbesök.
F-1 lär sig lekar på fritids för att skapa trygghet	Fritidspedagogerna	Hela läsåret	Gemensamma lekar på fritids när åk 2-3 har längre skoldag
Vi har ett trygghetsteam	En pedagog som har stöd av övriga pedagoger	Hela läsåret	En avstämning per termin

KARTLÄGGNING:

- Genom utvecklingssamtalet (1 gång/termin) aktualiseras hur eleverna trivs på skolan.
- Vi gör en enkätundersökning med alla elever på skola och på fritids (1 gång/termin).
- Kontinuerliga samtal mellan elever och vuxna samt korta utvärderingar.
- Klassråd.
- Elevråd/kompisgrupp.
- Skolsköterskans hälsosamtal.

- Daglig information från elever.
- Aktuella elevärenden lyfts på APT en gång i månaden, för kännedom.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

Insats	Aktivitet	Ansvar	Upplägg
Få information om var kränkningar kan förekomma.	Trivselenkät	Alla pedagoger	Enkäten genomförs digitalt elev/pedagog en gång per termin
Ta reda på elevernas tankar och lösningar	Redovisning av trivselenkäten i klassen	Klasslärare/ mentor	Diskussion i klassen, ta vara på elevernas idéer.
Tydliggöra skolgårdens gränser	Trygghetsvandring	Alla pedagoger	Trygghetsvandring i början på höstterminen och när det kommer nyinflyttade elever
Skapa trygghet på rasterna	Närvarande och delaktiga rastvärdar	Alla pedagoger	2 värdar varje rast Schema görs upp vid skolstart
Skapa trygghet med tydliga regler	Ordningsregler tas fram	Klasslärare/mentor	Diskussion i klasserna och elevrådet Kontinuerlig uppföljning av reglerna

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna

Steg 1

1. Den som upptäcker kränkningen avbryter det som sker.
2. Vidare kontaktar den som upptäcker kränkningen omedelbart ansvarig mentor/klasslärare.
3. Skolpersonal pratar omgående med berörda elever enskilt. Syftet med samtalen ska vara att avhjälpa den akuta situationen och hitta en långsiktig lösning.
4. För kränkningar som sker på fritids utreds kränkningen av ansvarig fritidspersonal
5. Vårdnadshavare till alla berörda elever ska underrättas.
6. Mentor/klasslärare är ansvariga för att uppföljning sker inom 14 dagar.
7. Vid misstanke om lagbrott görs polisanmälan.
8. Ärendet dokumenteras i KB process av personal som hanterar ärendet. Det skickas vidare till rektor som hanterar ärendet som 1: Utredning, vilket är standardvalet- när ärendet behöver utredas vidare, eller 2: Snabbutredning – om utredningen och åtaganden är gjorda på plats. Ärendet skickas sedan vidare till huvudman för godkännande.

Steg 2

1. Om kränkningen/mobbningen inte upphör meddelar rektor trygghetsteamet på skolan som sätter sig in i ärendet och fortsätter arbetet.
2. Trygghetsteamet tar del av tillgänglig dokumentation i det aktuella fallet samt annan dokumentation som finns runt de aktuella eleverna.
3. Utredning och Uppföljning görs i Drafit.
4. Förnyad kontakt tas med berörda elevers vårdnadshavare.
5. Trygghetsteamet är ansvarigt för att uppföljning sker inom 14 dagar.
6. Dokumentation kring ärendet görs i Drafit. Med uppföljning/ återkoppling till rektor och mentor.

Steg 3

1. Om kränkningen/mobbningen fortsätter trots åtgärderna i steg 1 och 2 kallar rektor till ett möte med elev och vårdnadshavare samt mentor/klasslärare och någon representant från Trygghetsteamet. Beslut om hur ärendet ska tas vidare tas.
2. Rektor ansvarar för att uppföljning görs inom 14 dagar.

Steg 4

1. Kränkande elever kan om inget av ovanstående hjälper flyttas till annan grupp eller skola i kommunen efter beslut av rektor.
2. Ärendet kan även anmälas till socialtjänst eller polis.

RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via [KBI/ Draftit](#).
- Chef/rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående.
- Chef/rektor gör en anmälan till huvudmannen.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen på skolan ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes Vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor/chef.

TILL DIG SOM FÖRÄLDER:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

BEGREPP:

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hans etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling

I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står att "Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person". I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet "kränkningar" för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunder för

diskriminering. När begreppet ”kränkande behandling” används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.¹

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

uppnådd levnadslängd.²

¹ Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. Skolverket, Stockholm 2019

² <https://www.do.se/> 2021